

วิชา **ดนตรี - นาฏศิลป์** ศ11101

1. จำนวน 1 ชั่วโมง/สัปดาห์

จำนวน 19 ชั่วโมง / ภาคเรียน

2. ผู้เขียนคู่มือ

ชื่อ นายพจน์ แพทย์วงศ์

สถานที่ทำงาน

ตำแหน่งครูผู้สอน

โรงเรียนวังไกลกังวล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

โทรศัพท์ 08-1840-0145

กำหนดการเรียนรู้รายชั่วโมง และสิ่งที่โรงเรียนปลายทางต้องเตรียม

รายวิชา ดนตรี - นาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ11101

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี	จำนวนชั่วโมง	เรื่องที่สอน	มาตรฐานการเรียนรู้	สิ่งที่ ร.ร. ปลายทางต้องเตรียม (ครู/นักเรียน)
1	18 พ.ค. 58 09.30 - 10.30 น.	1/60	หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 องค์ประกอบดนตรี องค์ประกอบดนตรี จังหวะ เพลง อินเดียนแดง	ศ 2.1 ป. 1/2	เนื้อเพลง
2	25 พ.ค. 58 09.30 - 10.30 น.	1/60	องค์ประกอบดนตรี จังหวะ เพลง เมื่อจะข้ามถนน	ศ 2.1 ป. 1/2	เนื้อเพลง
วันจันทร์ 1 มิถุนายน 2558 หยุดวันวิสาขบูชา					
3	8 มิ.ย. 58 09.30 - 10.30 น.	1/60	หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ดนตรีและจังหวะ สี่ส้นดนตรี จังหวะ เพลง ไตรรงค์ธงไทย	ศ 2.1 ป. 1/4	เนื้อเพลง
4	15 มิ.ย. 58 09.30 - 10.30 น.	1/60	สี่ส้นดนตรี จังหวะ เพลง เดิน เดิน เดิน	ศ 2.1 ป. 1/3	เนื้อเพลง
5	22 มิ.ย. 58 09.30 - 10.30 น.	1/60	สี่ส้นดนตรี จังหวะ เพลง นางช้าง	ศ 2.1 ป. 1/4	เนื้อเพลง
6	29 มิ.ย. 58 09.30 - 10.30 น.	1/60	สี่ส้นดนตรี จังหวะ เพลง แสงดาว	ศ 2.1 ป. 1/4	เนื้อเพลง
7	6 ก.ค. 58 09.30 - 10.30 น.	1/60	สี่ส้นดนตรี จังหวะ เพลง รำวงลอยกระทง	ศ 2.1 ป. 1/4	เนื้อเพลง
8	13 ก.ค. 58 09.30 - 10.30 น.	1/60	หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ดนตรีกับชีวิต ดนตรีกับชีวิต เพลง สรรเสริญพระบารมี	ศ 2.1 ป. 1/5	เนื้อเพลง
9	20 ก.ค. 58 09.30 - 10.30 น.	1/60	รู้ทันภูมิปัญญาไทย เพลงกล่อมเด็ก	ศ 2.2 ป. 1/2	เนื้อเพลง
10	22-24 ก.ค. 58 27 ก.ค. 58 09.30 - 10.30 น.	1/60	สอบกลางภาค ดนตรีกับชีวิต เพลงชาติ	ศ 2.1 ป. 1/5	เนื้อเพลง
11	3 ส.ค. 58 09.30 - 10.30 น.	1/60	ดนตรีกับชีวิต เพลง วีรข่าวนสาร	ศ 2.2 ป. 1/1 ป. 1/2	เนื้อเพลง

กำหนดการเรียนรู้รายชั่วโมง และสิ่งที่โรงเรียนปลายทางต้องเตรียม

รายวิชา ดนตรี - นาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ11101

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี	จำนวน ชั่วโมง	เรื่องที่สอน	มาตรฐาน การเรียนรู้	สิ่งที่ ร.ร. ปลายทาง ต้องเตรียม (ครู/นักเรียน)
12	10 ส.ค. 58 09.30 - 10.30 น.	1/60	ดนตรีกับชีวิต เพลง ไครหนอ	ศ 2.2 ป. 1/2	เนื้อเพลง
13	17 ส.ค. 58 09.30น.-10.30น.	1/60	องค์ประกอบดนตรี เพลง ไก่ขุนก	ศ 2.2 ป. 1/2	เนื้อเพลง
14	24 ส.ค. 58 09.30 - 10.30 น.	1/60	หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ภูมิปัญญาไทย รู้ทันภูมิปัญญาไทย เพลง ขวา	ศ 2.1 ป. 1/1	เนื้อเพลง
15	31 ส.ค. 58 09.30 - 10.30 น.	1/60	สีสันดนตรี จังหวะ เพลง รักเมืองไทย	ศ 2.2 ป. 1/2	เนื้อเพลง
16	7 ก.ย. 58 09.30 - 10.30 น.	1/60	สีสันดนตรี จังหวะ เพลง งามแสงเดือน	ศ 2.1 ป. 1/3	เนื้อเพลง
17	14 ก.ย. 58 09.30 - 10.30 น.	1/60	ดนตรีพื้นเมืองภาคกลาง กลองยาว	ศ 2.1 ป. 1/3	เนื้อเพลง
18	21 ก.ย. 58 09.30 - 10.30 น.	1/60	หลักการขับร้องเพลงไทยสากล เพลงรำลึกพระคุณของครู	ศ 2.1 ป. 1/5	เนื้อเพลง
19	28 ก.ย. 58 09.30 - 10.30 น.	1/60	ทบทวนความรู้เพื่อเตรียมสอบ		

มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด

รายวิชา **ดนตรี - นาฏศิลป์**

รหัสวิชา ศ11101

เวลา 19 ชั่วโมง

สาระที่ 2 ดนตรี

มาตรฐานการเรียนรู้ ศ 2.1 เข้าใจและสามารถแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์วิจารณ์คุณค่าทางดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

- ตัวชี้วัด**
- ศ 2.1 ป. 1/1 รู้ว่าสิ่งต่างๆ สามารถก่อให้เกิดเสียงที่แตกต่าง
 - ศ 2.1 ป. 1/2 บอกลักษณะของเสียง ดังหรือเบา และความซ้ำเร็วของจังหวะ
 - ศ 2.1 ป. 1/3 อ่านบทกลอนและร้องเพลงง่ายๆ ได้
 - ศ 2.1 ป. 1/4 มีส่วนร่วมในกิจกรรมดนตรีอย่างสนุกสนาน
 - ศ 2.1 ป. 1/5 บอกความสำคัญและส่วนเกี่ยวข้องของเพลงกับชีวิตประจำวัน

มาตรฐานการเรียนรู้ ศ 2.2 เข้าใจความสัมพันธ์ ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

- ตัวชี้วัด**
- ศ 2.2 ป. 1/1 เล่าถึงเพลงในท้องถิ่น
 - ศ 2.2 ป. 1/2 ระบุสิ่งที่ชอบในดนตรีท้องถิ่น

คำอธิบายรายวิชา

รายวิชา **ดนตรี - นาฏศิลป์**

รหัสวิชา ศ11101

ให้ความรู้ถึงขั้นอธิบายได้ว่า การกำเนิดของเสียงเกิดอย่างไร มีความแตกต่างกันอย่างไร เสียงใดหนัก เสียงใดเบา วิเคราะห์ได้ว่าเสียงที่ได้ยินนั้นดังหรือค่อย การร้องเพลงไทยและเพลงไทยสากลได้อย่างถูกต้อง ทั้งจังหวะและทำนอง สามารถร้องและเต้นได้อย่างถูกต้องสนุกสนาน การเคลื่อนไหวร่างกายในลักษณะต่างๆ เพลงที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวัน เพลงที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น เพลงที่ใช้ในการแสดง และรู้จักการประดิษฐ์ ทำทางประกอบเพลง รวมถึงการละเล่นของเด็กไทยง่ายๆ มีความคิดสร้างสรรค์และสามารถนำมา ประยุกต์ ใช้ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี มีความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ มีวินัยใฝ่เรียนรู้ รักความเป็นไทยเป็นผู้มีมารยาทดี

มาตรฐาน/ตัวชี้วัด

ศ 2.1 ป. 1/1 ป. 1/2 ป. 1/3 ป. 1/4, ป. 1/5

ศ 2.2 ป. 1/1 ป. 1/2

รวมทั้งหมด 7 ตัวชี้วัด

โครงสร้าง รายวิชา

รายวิชา **ดนตรี - นาฏศิลป์**

รหัสวิชา ศ11101

เวลา 19 ชั่วโมง

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
1	องค์ประกอบดนตรี	ศ 2.1 ป. 1/2	- บอกลักษณะของเสียง ดังหรือเบาและความ ซ้ำเร็วของจังหวะ	2	
2	ดนตรีและจังหวะ	ศ 2.1 ป. 1/3, ป. 1/4	- อ่านบทกลอนและร้องเพลงง่ายๆ ได้ - มีส่วนร่วมในกิจกรรมดนตรีอย่างสนุกสนาน	5	
3	ดนตรีกับชีวิต	ศ 2.1 ป. 1/5 ศ 2.2 ป. 1/2	- บอกความสำคัญและส่วนเกี่ยวข้องของเพลง กับชีวิตประจำวัน - ระบุสิ่งที่ชอบในดนตรีท้องถิ่น	2	
ทัศนศิลป์				*	
สอบกลางภาค					10
	ดนตรีกับชีวิต	ศ 2.1 ป. 1/5 ศ 2.2 ป. 1/2 ศ 2.2 ป. 1/1 ศ 2.2 ป. 1/2	- บอกความสำคัญและส่วนเกี่ยวข้องของเพลงกับ ชีวิตประจำวัน - บอกลักษณะของเสียง ดังหรือเบา และความ ซ้ำเร็วของจังหวะ - เล่าถึงเพลงในท้องถิ่น - บอกลักษณะของเสียง ดังหรือเบา และความ ซ้ำเร็วของจังหวะ	4	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
4	ภูมิปัญญาไทย	ศ 2.1 ป. 1/1 ศ 2.2 ป. 1/2 ศ 2.1 ป. 1/3 ศ 2.1 ป. 1/3 ศ 2.1 ป. 1/5	- รู้สิ่งต่างๆ สามารถบอกกำเนิดเสียงที่แตกต่าง - ระบุสิ่งที่ชอบในดนตรีท้องถิ่น - อ่านบทกลอนและร้องเพลงง่ายๆ ได้ - อ่านบทกลอนและร้องเพลงง่ายๆ ได้ - บอกความสำคัญและส่วนเกี่ยวข้องของเพลง กับชีวิตประจำวัน	6	
ทัศนศิลป์				*	
รวม				19+*	80
สอบปลายภาค					10
รวมตลอดภาคเรียน					100

- หมายเหตุ 1. * หมายถึง เวลาเรียนของสาระทัศนศิลป์
2. คะแนนรวมตลอดภาคเรียน 100 คะแนน คือรวมกับสาระทัศนศิลป์แล้ว

แผนการจัดการเรียนรู้

รายวิชา **ดนตรี -**

นาฏศิลป์

รหัสวิชา ศ1.1.101

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

เรื่อง **องค์ประกอบดนตรี**

เวลา 2 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ 2 (ดนตรี)

มาตรฐานการเรียนรู้ ศ 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่าทางดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

- ตัวชี้วัด**
ศ 2.1 ป. 1/1	รู้ว่าสิ่งต่างๆ สามารถก่อให้เกิดเสียงที่แตกต่าง
ศ 2.1 ป. 1/2	บอกลักษณะของเสียง ตึง - เบา และความช้า-เร็วของจังหวะ
ศ 2.1 ป. 1/3	มีส่วนร่วมในกิจกรรมดนตรีอย่างสนุกสนาน

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. รู้ว่าสิ่งต่างๆ สามารถก่อให้เกิดเสียงที่แตกต่าง
2. รู้และเข้าใจลักษณะของเสียง ตึง - เบา และช้า - เร็ว
3. มีส่วนร่วมในกิจกรรมดนตรีอย่างสนุกสนาน

3. สาระสำคัญ

เสียงเกิดขึ้นได้ตามธรรมชาติหรือเกิดจากการกระทำของมนุษย์ มีความตึง - เบา สามารถทำให้เกิดเป็นทำนอง เป็นเสียงดนตรี สร้างความสนุกสนานได้

4. สาระการเรียนรู้

ความรู้

1. แหล่งกำเนิดเสียง เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เช่นเสียงฟ้าร้องฟ้าผ่า เสียงลมพายุ เสียงน้ำตก เสียงร้องของสัตว์
2. เสียงที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ การเคาะ การทุบ การตี

- องค์ประกอบดนตรี การนำเครื่องดนตรีมาประกอบการเคลื่อนไหวในจังหวะ เพลงอินเดียนแดง เพลงเมื่อจะข้ามถนน

ทักษะ/กระบวนการ

- การอธิบาย/สาธิต
- การสังเกต
- การปฏิบัติกิจกรรม
- การตอบคำถาม

เจตคติ คุณธรรม จริยธรรม

- สังเกตจากการมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนเกี่ยวกับดนตรี
- สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรมอย่างมีความสุข
- สังเกตจากความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ความสามารถในการสื่อสาร
- ความสามารถในการคิด
- ความสามารถในการแก้ปัญหา

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- มีวินัย
- ใฝ่เรียนรู้
- มุ่งมั่นในการทำงาน
- รักความเป็นไทย

7. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

ใบงาน ใบกิจกรรม

การประเมินผลชิ้นงานหรือภาระงาน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	4 (ดีมาก)	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ปรับปรุง)
1. สามารถตอบคำถามจากเนื้อหาที่เรียนได้				
2. สามารถวิเคราะห์ วิพากษ์ วิจัยได้				
3. มีความสนุกสนานร่าเริงกับเนื้อหาที่เรียน				

8. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนรู้ถึงแหล่งกำเนิดของเสียง เข้าใจและถ่ายทอดองค์ความรู้ได้
2. เข้าใจองค์ประกอบทางดนตรีและปฏิบัติเครื่องดนตรีได้ตามบทเรียน
3. นักเรียนมีความสุขสนุกสนาน ร่าเริงแจ่มใส และมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน

กิจกรรมการเรียนรู้ชั่วโมงที่ 1

- ขั้นนำ** 1. ครูนำรูปภาพให้ผู้เรียนดูและให้ผู้เรียนออกเสียงตามรูปที่เห็น เช่น เสียงร้องของสัตว์ในภาพ เสียงธรรมชาติตามรูปที่เห็น เช่น ฟ้าแลบ ฟ้าร้อง ฟ้าผ่า เสียงเคาะวัตถุนานาชนิด
- ขั้นสอน** 2. ครูให้ความรู้ถึงการเกิดเสียงในลักษณะต่างๆที่ผู้เรียนได้เห็นและผู้เรียนช่วยกันคิดขึ้นจากสิ่งที่เคยเห็นเคยพบมาก่อน จากนั้นให้ผู้เรียนได้สัมผัสกับเครื่องดนตรีนานาชนิดที่ครูเตรียมไว้ และให้ผู้เรียนปฏิบัติตามจนสามารถเป็นจังหวะ ซึ่งอยู่ในบทเรียน คือ กระสวนจังหวะ อินเดียนแดง
3. จากนั้นผู้เรียนฝึกเดินตามจังหวะและฝึกร้องเพลงอินเดียนแดงไปพร้อมกัน สุดท้ายคือผู้เรียนสามารถบรรเลง ร้อง และเดินตามกระสวนจังหวะ อินเดียนแดง
- ขั้นสรุป** 4. เสียงเกิดขึ้นได้จากธรรมชาติ เกิดจากมนุษย์ทำขึ้น ซึ่งมนุษย์ได้นำมาเป็นปรับปรุงแก้ไขและสร้างเป็นเครื่องดนตรีขึ้นมา เสียงดนตรีเป็นองค์ประกอบอย่างหนึ่งของดนตรี

ชั่วโมงที่ 2

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนเข้าใจที่มาของการเกิดเสียง
2. นักเรียนสามารถปฏิบัติเครื่องดนตรีและมีความชำนาญ
3. นักเรียนเข้าใจองค์ประกอบดนตรี
4. นักเรียนมีความสุขสนุกสนานกับการเรียน

กิจกรรมการเรียนรู้ชั่วโมงที่ 2

- ขั้นนำ** 1. ครูทบทวนเนื้อหาที่เรียนมาในชั่วโมงก่อนหน้า ผู้เรียนช่วยกันหาข้อสรุปแหล่งกำเนิดของเสียงเพื่อให้เกิดความเข้าใจยิ่งขึ้น
- ขั้นสอน** 2. เสียงของวัตถุที่กระทบกันเกิดเป็นเสียง ดัง - เบา สูง - ต่ำ ยาว - สั้น มนุษย์ได้นำมาดัดแปลงและสร้างเป็นเครื่องดนตรีขึ้นมา อาทิเช่น กลอง ฉาบ โหม่ง และให้ความรู้ถึงลักษณะเครื่องดนตรีที่นำมาว่าเป็นประเภทใด
3. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรี กระสวนจังหวะเพลงเมื่อจะข้ามถนน ตามที่ครูสาธิตให้ผู้เรียนสามารถบรรเลงได้ตามต้องการ ให้ความรู้เกี่ยวกับเพลงเมื่อจะข้ามถนน
4. ครูให้ผู้เรียนฟังเพลง เมื่อจะข้ามถนน ครูแสดงแผนภูมิเนื้อเพลง เมื่อจะข้ามถนน ผู้เรียนฝึกร้องและแสดงท่าทางประกอบเพลง ปฏิบัติหลายๆ ครั้งจนพอทำได้

ขั้นสรุป 5. การนำวัตถุต่างชนิดกัน มาบรรเลงสอดแทรกกันทำให้เกิดจังหวะ ซึ่งสามารถใช้ประกอบการแสดงได้อย่างสนุกสนานและลงตัว

9. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. เสียงดนตรีประเภทต่างๆ
2. เนื้อเพลงเมื่อจะข้ามถนน

10. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

สิ่งที่วัด

1. การลงมือปฏิบัติ
2. ใบงาน/ใบกิจกรรม

วิธีการวัด

1. สังเกต
2. ตรวจงานจากใบงาน

เครื่องมือวัด

1. แบบประเมินใบงาน
2. แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน

เกณฑ์การวัด

ประเมินตามเกณฑ์การประเมินผลตามสภาพจริง

11. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

ปัญหาและอุปสรรค

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

12. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้บริหาร

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บรรณานุกรม

ประทีป นกปี และศศิธร นกปี. (2551). หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ดนตรี - นาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.

พรเทพ บุญจันทร์. (2538). ตำรานาฏกรรมไทย ชุดการแสดงพื้นเมือง. กรุงเทพฯ : โอ. เอส. พริ้นติ้ง เฮ้าส์.

เรณู โกศินานนท์. (2528). การดูโขน. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.

เรณู โกศินานนท์. (2538). นาฏศิลป์ไทย. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.

สุนนมาลย์ นิมนต์พันธ์. (2539). การละครไทย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.

สุมิตร เทพวงษ์. (2541). นาฏศิลป์ไทยสำหรับครูประถมและมัธยม. กรุงเทพฯ : โอ. เอส. พริ้นติ้ง เฮ้าส์.

อุดม ดุจศรีวัชร. (2535). หนังสือตะลุง. กรุงเทพฯ : อักษรพัฒนา.